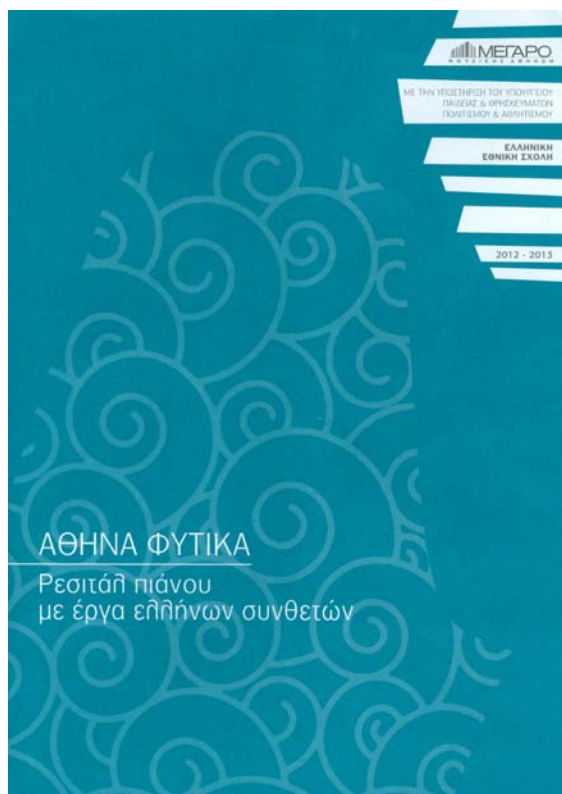

Αθηνά ΦυτικάΡεσιτάλ πιάνου με έργα Ελλήνων συνθετών
(Μουσική)Πρόγραμμα Συναυλίας

ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΣΑΜΑΡΑΣ (1861-1917)

Γαλλική σερενάτα

Μελαγχολικοί σκέψεις επί τω θανάτω
του λοχαγού Βούρβαχη

ΡΕΝΑ ΚΥΡΙΑΚΟΥ (1917-1994)

Έξι λυρικά προλούδια, έργο 12

Δύο κομμάτια, έργο 16

ΜΑΡΙΟΣ ΒΑΡΒΟΓΛΗΣ (1885-1967)

Σονατίνα για πιάνο

ΔΙΑΛΕΙΜΜΑ

ΓΙΩΡΓΟΣ ΠΟΝΗΡΙΔΗΣ (1892-1982)

Ελληνικοί ρυθμοί: σουίτα για πιάνο

ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΣΦΕΤΣΑΣ (γεν. 1945)

Στο ρεύμα του ήλιου

Γ. Α. ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ (1910-1989)

Το Βαλς των λευκών ρόδων Προλούδιο για πιάνο

ΓΙΩΡΓΟΣ ΚΟΥΡΟΥΠΟΣ (γεν. 1942)

Δεκατρία όγδοα με αγάπη

Οι Συνθέτες & τα Έργα τους

Ο Σπ. Σαμάρας ήταν στο γύρισμα του 20^{ου} αιώνα πολύ γνωστός στην Ελλάδα αλλά και στην Ιταλία για τις όπερές του. Συνέθεσε τον Ύμνο των Ολυμπιακών Αγώνων σε ποίηση Κ. Παλαμά και εκτός από τις όπερες έγραψε έργα για φωνή και λίγες συνθέσεις για ορχήστρα και πιάνο.

Η Ρένα Κυριακού υπήρξε θαυμάσια πιανίστα διεθνούς βεληνεκούς κατά τον 20^ο αιώνα και συνθέτρια 18 έργων, κυρίως για πιάνο.

Ο Μ. Βάρβογλης αρχικά σπούδασε στην Σχολή Καλών Τεχνών αλλά όταν η οικογένειά του τον έστειλε στο Παρίσι να σπουδάσει πολιτικές επιστήμες εκείνος στράφηκε στην μουσική. Η μουσική του παιδεία είχε αρχίσει ήδη από τα παιδικά του χρόνια στην Αθήνα και έτσι η συνέχιση των σπουδών του στο Conservatoire ήταν απολύτως φυσική. Στο Παρίσι γνωρίστηκε με τους Κ. Σαιντ-Σανς, Μ. Ραβέλ, Ε. Βαρέζ, Αιμ. Ριάδη, Στ. Ξένο αλλά και με τους Α. Μοντιλιάνι, Ζ. Ζωρεάς, Σ. Σκίπη. Παρά τις γνωριμίες του στην Γαλλία έμεινε προσκολλημένος στην ελληνική εθνική σχολή αλλά με λίγο ευρωπαϊκό νεοκλασικό ύφος. Από το 1920 που γύρισε στην Αθήνα ασχολήθηκε με την μουσική διδασκαλία και αρθογραφία. Τιμήθηκε με διάφορα ελληνικά βραβεία. Έγραψε κυρίως έργα για ορχήστρα και φωνή αλλά και

μουσική δωματίου ενώ λίγες συνθέσεις για πιάνο συμπληρώνουν το συνθετικό του έργο.

Ο Γ. Πονηρίδης ξεκίνησε τις μουσικές του σπουδές στην Κωνσταντινούπολη, όπου γεννήθηκε, και συνέχισε στις Βρυξέλες και στο Παρίσι. Ασχολήθηκε ιδιαίτερα με το Βυζαντινό αλλά και το Γρηγοριανό Μέλος ενώ το 1938 επέστρεψε στην Αθήνα. Μετά από θητεία ορισμένων χρόνων σε κρατικές θέσεις άρχισε από το 1959 να συνθέτει με εντατικούς ρυθμούς κυρίως έργα για μουσική δωματίου, συμφωνικά, για φωνή αλλά και για πιάνο.

Ο Κ. Σφέτσας αποτελεί κομμάτι της ελληνικής διανόησης που σπούδασε στην Γαλλία μετά τον Β' Παγκόσμιο Πόλεμο. Η δική του παραμονή στο Παρίσι ήταν κατά την περίοδο της Δικτατορίας των Συνταγματαρχών και του έδωσε την δυνατότητα να σπουδάσει και να γευτεί όλη την μουσική γαλλική πρωτοπορία του 20^{ου} αιώνα. Από την μεταπολίτευση και μετά πειραματίζεται με τα σύγχρονα μουσικά ιδιώματα τα οποία αναμειγνύει με ελληνικούς, ανατολίτικους και ασιατικούς ήχους. Έχει γράψει έργα για φωνή, ορχήστρα, σόλο όργανα, μουσική δωματίου αλλά και ηλεκτρονική μουσική.

Ο Γ. Α. Παπαϊωάννου παρότι έλαβε μαθήματα πιάνου ήταν στην πραγματικότητα αυτοδίδακτος. Το 1949 πηγαίνει στο Παρίσι και γνωρίζεται με τον συνθέτη Αρτυρ Ονεγκέρ (Arthur Honegger) και με τις τεχνικές της σύγχρονης μουσικής του 20^{ου} αιώνα. Έγραψε έργα σύγχρονης μουσικής αλλά και δίδαξε σύγχρονη μουσική στην Ελλάδα από το 1951. Έγραψε κυρίως έργα για φωνή, χορωδία, ορχήστρα, πιάνο αλλά και μουσική δωματίου.

Ο Γ. Κουρουπός, ένας ακόμη γαλλοσπουδασμένος, περάτωσε τις μουσικές του σπουδές στο Παρίσι με τον Ο. Μεσσιάν. Μετά από μια επιτυχημένη καριέρα στην Γαλλία, επέστρεψε στην Ελλάδα το 1977 και στην μελωδική μουσική αλλά με ένα δικό του ιδιαίτερο ιδίωμα άμεσα επηρεασμένο από την μεταπολιτευτική μουσική σύνθεση κύκλων τραγουδιού του Μάνου Χατζιδάκι.

Η Πιανίστα

Η Αθήνα Φυτίκα διάλεξε ένα πολυποίκιλο πρόγραμμα Ελλήνων συνθετών αλλά με καθαρά παρισινό αέρα. Αν εξαιρέσουμε ελάχιστα και μόλις ακουστά πιανιστικά λαθάκια η εκτέλεση των έργων ήταν απόλυτα σωστή και σύμφωνα με τις παρτιτούρες. Δυστυχώς αυτό που έλειπε ήταν η ερμηνεία. Ένας αόρατος σιδηρόδρομος είχε ισοπεδώσει όλα τα έργα όλων των συνθετών και όλων των εποχών σε μια επίπεδη και εξαιρετικά βαρετή πιανιστική εκτέλεση χωρίς συναίσθημα, χωρίς πνοή, χωρίς ούτε έναν μουσικό κυματισμό από την πιανίστα προς το κοινό της. Κανένα διαπασών δεν δονήθηκε για να μεταδώσει κάτι από τα έργα των συνθετών στους ακροατές. Η μελαγχολία έλειπε από τον Σαμάρα, ο λυρισμός από την Κυριακού και ο ελληνικός ρυθμός από τον Πονηρίδη. Μόλις και μετά βίας διασώθηκε το ύφος του Κουρουπού. Έτσι ήρθαν στην μνήμη μου μερικές γραμμές του πιανίστα Γιώργου Χατζηνίκου για την ερμηνεία έργων του Σκαλκώτα: «Ηχογραφούνται λοιπόν έτσι όλο και περισσότερα έργα του σε CD, σε άνογες μεν εκτελέσεις [...]. Δονούν όμως άραγε αυτές οι ηχογραφήσεις και κάποιες βαθύτερες χορδές, πλησιάζουν τα νοήματα που κρύβονται πίσω από τις νότες του πενταγράμμου;» (Γ. Χατζηνίκος, *Σκαλκώτας*, Αθήνα: Νεφέλη, 2006, σ. 31-32). Και κατόπιν εξηγεί ο Χατζηνίκος ότι υπάρχει θεμελιώδης διαφορά ανάμεσα στην «μετρική» και στην «παλμική» αντίληψη της εκτελέσεως ενός έργου (σ.35).

Η Αθηνά έχει ολοκληρώσει θαυμαστές μουσικές σπουδές και έχει λάβει και διδακτορικό δίπλωμα από το Πολιτειακό Πανεπιστήμιο της Φλώριντα των ΗΠΑ. Είναι ήδη «λέκτορας στο γνωστικό αντικείμενο της παιδαγωγικής του πιάνου» στο

Ιόνιο Πανεπιστήμιο. Ήμαστε σίγουροι ότι είναι εξαιρετική δασκάλα και παιδαγωγός σε ό,τι αφορά το πιάνο. Πιανίστα καριέρας όμως δεν είναι. Παρόλα αυτά οι συγγενείς και φίλοι της που την παρακολούθησαν την καταχειροκρότησαν και η οικογένειά της πρέπει να είναι πάρα πολύ υπερήφανη για την Αθηνά και την μέχρι τώρα πορεία της στην μουσική εκπαίδευση. Έχει πάρα πολλά να προσφέρει στα παιδιά, στους εφήβους και στους φοιτητές που διδάσκει και πρέπει να αφιερώσει την καριέρα της στην μουσική πανεπιστημιακή εκπαίδευση.

Γενική Εντύπωση Παραστάσεως: 6/10

Πρόγραμμα (έντυπο)

Πολύ ενδιαφέρον και με ωραίο μουσικο-ποιητικό λόγο είναι γραμμένο το σύντομο κείμενο του Πάνου Βλαγκόπουλου για τα έργα της βραδιάς. Στο οπισθόφυλλο του προγράμματος παρατίθεται περιεκτικό και πληροφοριακό βιογραφικό της Αθηνάς Φυτίκα. Έπρεπε στο έντυπο πρόγραμμα να αναφέρονται όλα τα μέρη των έργων για να είναι πιο εύκολη η παρακολούθηση του πιανιστικού προγράμματος.

Στοιχεία Παρακολούθησεως της Συναυλίας:

Τόπος: Αθήνα, Μέγαρο Μουσικής Αθηνών, Αίθουσα Δημήτρης Μητρόπουλος
Χρόνος: 6 Φεβρουαρίου 2013
Θέση: Σειρά 14, θέση 11

ΓΙΑ ΝΑ ΜΑΘΕΤΕ ΠΕΡΙΣΣΟΤΕΡΑ

Σπυρίδων Σαμάρας

http://el.wikipedia.org/wiki/%CE%A3%CF%80%CF%85%CF%81%CE%AF%CE%B4%CF%89%CE%BD_%CE%A3%CE%B1%CE%BC%CE%AC%CF%81%CE%B1%CF%82

Σπυρίδων-Φιλίσκος Σαμάρας, *Επετειακός τόμος για τα 150 χρόνια από τη γέννησή του.*

Ρένα Κυριακού

http://en.wikipedia.org/wiki/Rena_Kyriakou
<http://www.tar.gr/content/content.php?id=609>

Μάριος Βάρβογλης

http://www.musipedia.gr/wiki/%CE%92%CE%AC%CF%81%CE%B2%CE%BF%CE%B3%CE%BB%CE%B7%CF%82_%CE%9C%CE%AC%CF%81%CE%B9%CE%BF%CF%82

Γεώργιος Πονηρίδης

http://www.musipedia.gr/wiki/%CE%A0%CE%BF%CE%BD%CE%B7%CF%81%CE%AF%CE%B4%CE%B7%CF%82_%CE%93%CE%B5%CF%8E%CF%81%CE%B3%CE%B9%CE%BF%CF%82

Κυριάκος Σφέτσας

<http://www.sfetsas.gr/>

Γ. Α. Παπαϊωάννου

[http://www.musipedia.gr/wiki/%CE%A0%CE%B1%CF%80%CE%B1%CF%8A%CF%89%CE%AC%CE%BD%CE%BD%CE%BF%CF%85_%CE%93%CE%B9%CE%AC%CE%BD%CE%BD%CE%B7%CF%82_\(%CF%84%CE%BF%CF%85_%CE%91%CE%BD%CE%B4%CF%81%CE%AD%CE%BF%CF%85\)](http://www.musipedia.gr/wiki/%CE%A0%CE%B1%CF%80%CE%B1%CF%8A%CF%89%CE%AC%CE%BD%CE%BD%CE%BF%CF%85_%CE%93%CE%B9%CE%AC%CE%BD%CE%BD%CE%B7%CF%82_(%CF%84%CE%BF%CF%85_%CE%91%CE%BD%CE%B4%CF%81%CE%AD%CE%BF%CF%85))

Γιάννης Α. Παπαϊωάννου. *Ο συνθέτης ο δάσκαλος*, Μουσείο Μπενάκη.

Γιάννης Παπαϊωάννου, *Διάλογοι πάνω στη σύγχρονη ελληνική μουσική*. Ιδαία.

Γιώργος Κουρουπός

http://el.wikipedia.org/wiki/%CE%93%CE%B9%CF%8E%CF%81%CE%B3%CE%BF%CF%82_%CE%9A%CE%BF%CF%85%CF%81%CE%BF%CF%85%CF%80%CF%8C%CF%82

Μουσικά Αποσπάσματα

Σπυρίδων Σαμάρας, Sérénade Française

<http://www.youtube.com/watch?v=a2cebW3axjg>

Σπυρίδων Σαμάρας, Ολυμπιακός Ύμνος

http://www.youtube.com/watch?v=Evdc_XZecDQ

Rena Kyriakou, Perpetuum Mobile

<http://www.youtube.com/watch?v=jEZHYK0xcss>

Marios Varvoglis, Sonatine pour piano

<http://www.youtube.com/watch?v=nmGFAbXGj2M>

Γιώργος Πονηρίδης, 2 Ελληνικά λαϊκά τραγούδια για σοπράνο και Ορχήστρα

<http://www.youtube.com/watch?v=xPsSR3PAI-k>

Κυριάκος Σφέτσας, Blue Song of Eternity

<http://www.youtube.com/watch?v=NvswWVZ2nXw>

Προτάσεις Ακροάσεως

Δήμητρα Χόνδρου, *Έργα Ελλήνων Συνθετών για Πιάνο*, Λύρα.

Έφη Αγραφιώτη, *Έργα Ελλήνων Συνθετών για Πιάνο*, Motivo.

Λύχκος υπό τον Μόδιον, *Έργα Ελλήνων Συνθετών για Πιάνο*, PEK.

Μικρός Οδηγός Κλασικής Μουσικής

Βασικά Γενικά Έργα

- Ρεϊμά Ραϊάς, *Συνοπτικό λεξικό όρων της κλασικής μουσικής*, Νάκας.
- Roland de Cande, *Λεξικό των συνθετών*, Gutenberg.
- Αλέκα Συμεωνίδου, *Λεξικό Ελλήνων συνθετών*, Νάκας.
- Ζακ Στέμαν, *Ιστορία της ευρωπαϊκής μουσικής*, Ζαχαρόπουλος

Γενικά Συλλογικά Έργα

- *Baker's Biographical Dictionary of Musicians*, 6 vols, Schirmer Books.
- Amanda Holder, *The New Penguin Opera Guide*, Penguin.
- François-René Tranchefort, *Guide de la musique de piano et de clavecin*
- François-René Tranchefort, *Guide de la musique symphonique*
- François-René Tranchefort, *Guide de la musique de chambre*
- François-René Tranchefort, *Guide de la musique sacrée et chorale profane*
- Grove Music Online <http://www.oup.com/online/subscribe/catalogue/gdm/>

Δισκογραφικοί Οδηγοί

- *The Gramophone Classical Music Guide*
- *The Rough Guide to Classical Music*

Ιντερνετικά Δισκοπωλεία

- JPC <http://www.jpc.de/jpcng/classic/home>
- MDT <http://www.mdt.co.uk/>
- STUDIO52 http://www.studio52.gr/index_gr.htm

Δ. Ι. Λοΐζος